

Preot
OLIVIU BOTOI

**MORALA BIBLICĂ
ȘI MORALA CORANICĂ**
Istorie. Convergențe. Aglutinări

Preot
OLIVIU BOTOI

MORALA BIBLICĂ ȘI MORALA CORANICĂ

Istorie. Convergențe. Aglutinări

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2020

Colecția: Studia Theologia

DTP & Layout: Andrei Motora

Corectură: Pr. Nicolae Aloman, Andrei Motora, Claudiu Popa

Copertă: Pr. Nicolae Aloman

Imagine copertă: *MS 39603, ff 112r-196v - Cruciform Gospel
Lectionary (12th century)*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOTOI, OLIVIU

Morala biblică și morala coranică : istorie, convergențe, aglutinări / preot Oliviu Botoi ; carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu Arhiepiscop al Alba Iuliei. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2020

Conține bibliografie

ISBN 978-606-509-471-0

17

EDITURA REÎNTREGIREA

Str. Mihai Viteazul, nr. 16

510010, Alba Iulia (RO)

Tel: 0258 811 690

editurareintregirea@gmail.com

www.editurareintregirea.ro

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	11
INTRODUCERE	17
I. BIBLIA ȘI CORANUL – SURSE ALE ACȚIUNII MORALE	35
1.1. CREȘTINISMUL ȘI ISLAMUL – DOUĂ RELIGII ALE CĂRȚII	37
1.1.1. RELIGIA ȘI PRECEPTELE MORALE	42
1.1.1.1. Raportul dintre religie și morală	45
1.1.1.2. Necesitatea moralei religioase	52
1.1.2. CREȘTINISMUL ORIENTAL ȘI GENEZA ISLAMULUI	60
1.1.2.1. Răspândirea creștinismului în spațiul arab pre-islamic.....	61
1.1.2.2. Cetăți și populații arabe încreștinate	68
1.1.2.3. Iudeo-nazareismul.....	75
1.2. ELEMENTE DE TEOLOGIE A TEXTULUI SACRU	80
1.2.1. VERBALIZAREA REVELAȚIEI SCRIPTURISTICE. PERSOANĂ, LIMBAJ ȘI LIMBĂ	81
1.2.2. PERSPECTIVA BIBLICĂ ȘI CEA CORANICĂ ASUPRA ORIGINII LIMBII	90
1.3. PREZENTAREA CONCEPTELOR DE „MORALĂ BIBLICĂ” ȘI „MORALĂ CORANICĂ”	93
1.3.1. RAPORTUL DINTRE SCRIPTURĂ ȘI MORALĂ	94
1.3.1.1. Biblia și morala.....	95
1.3.1.2. Coranul și morala	106
1.3.2. MORALA BIBLICĂ ȘI PERSPECTIVELE HERMENEUTICII CONTEMPORANE	115

1.3.2.1. Dezvoltarea și sistematizarea conceptului de morală biblică.....	116
1.3.2.2. Demersul hermeneutic din perspectiva teologiei morale	120
1.3.3. MORALA CORANICĂ ȘI PERSPECTIVA JURIDICO-MORALĂ.....	131
1.3.3.1. Morala coranică și legea morală islamică	131
1.3.3.2. Exegeza coranică și acțiunile morale	135
CONCLUZII	138

II. „LOGOFANIA INAUGURALĂ” ȘI MODELUL RELIGIOS-MORAL AL „ÎNTEMEIETORULUI”

141

2.1. IISUS HRISTOS – EVANGHELIA ÎNTRUPATĂ ȘI MODELUL DESĂVÂRȘIRII MORALE.....	143
2.1.1. IISUS HRISTOS – CUVÂNTUL CEL DIN VECI AL TATĂLUI	144
2.1.1.1. Logosul și creația	145
2.1.1.2. Logosul ioaneic	155
2.1.2. IISUS HRISTOS – MODELUL DESĂVÂRȘIRII MORALE.....	160
2.1.2.1. Hristos – principiul moral generator al unei noi lumi	161
2.1.2.2. Hristos – izvorul și sinteza virtuților morale.....	167
2.2. MAHOMED ȘI SURSELE CORANULUI.....	169
2.2.1. ROLUL LUI MAHOMED ÎN ISLAM.....	171
2.2.2. PORTRETUL BIOGRAFIC AL PROFETULUI – ÎNTRU ISTORIE ȘI LEGENDĂ	174
2.2.3. IMAGINEA LUI MAHOMED ÎN EUROPA MEDIEVALĂ.....	177
2.2.4. LEGĂTURILE LUI MAHOMED CU CREȘTINISMUL.....	180
2.2.4.1. „Profeția” călugărului Bahira	181
2.2.4.2. Waraqa Ibn Nawfal.....	184
2.2.4.3. Negus-ul din Abisinia (Etiopia).....	186
2.2.4.4. Creștinii din Najran.....	188

2.2.5. MAHOMED – UN PRETINS ANALFABET	192
2.2.6. „CĂLĂTORIA NOCTURNĂ” A PROFETULUI MAHOMED (ZBORUL LUI MAHOMED)	195
CONCLUZII	201

III. PARADIGMA MORALEI ÎN

TEXTUL BIBLIC ȘI ÎN TEXTUL CORANIC	203
---	------------

3.1. DECALOGUL ÎN BIBLIE ȘI ÎN CORAN.....	203
---	-----

– O ABORDARE COMPARATIVĂ.....	203
-------------------------------	-----

3.1.1. DIMENSIUNEA MORALĂ A LEGII MOZAICE

ÎN CREȘTINISM ȘI ÎN ISLAM	203
---------------------------------	-----

3.1.1.1. Legea morală mozaică în creștinism	204
---	-----

3.1.1.2. Legea morală mozaică în islam.....	207
---	-----

3.1.2. CELE ZECE PORUNCI CA ESENȚĂ A LEGII MORALE

3.1.2.1. Porunca I a Decalogului	213
--	-----

3.1.2.2. Porunca a II-a a Decalogului.....	217
--	-----

3.1.2.3. Porunca a III-a a Decalogului.....	221
---	-----

3.1.2.4. Porunca a IV-a a Decalogului	225
---	-----

3.1.2.5. Porunca a V-a a Decalogului.....	229
---	-----

3.1.2.6. Porunca a VI-a a Decalogului	233
---	-----

3.1.2.7. Porunca a VII-a a Decalogului	237
--	-----

3.1.2.8. Porunca a VIII-a a Decalogului.....	242
--	-----

3.1.2.9. Porunca a IX-a a Decalogului.....	245
--	-----

3.1.2.10. Porunca a X-a a Decalogului	249
---	-----

3.2. „EVANGHELIA ÎN CORAN”

– APOCRIFAREA MORALEI DEPLINE	252
-------------------------------------	-----

3.2.1. INTERACȚIUNI, SINTEZE, AGLUTINĂRI

3.2.1.1. „Universul” biblic și „sinteza” coranică.....	253
--	-----

3.2.1.2. Literatura biblică și exegeza islamică	261
---	-----

3.2.2. IISUS HRISTOS ÎN TEXTUL CORANULUI

3.2.2.1. Imagini coranice ale lui Iisus Hristos.....	268
--	-----

3.2.2.1.1. <i>Iisus, fiul Mariei</i>	268
3.2.2.1.2. <i>Iisus, semn divin și profet al poporului</i>	270
3.2.2.1.3. <i>Iisus Mesia</i>	272
3.2.2.1.4. <i>Iisus Hristos – Cuvântul</i>	276
3.2.2.2. Scene coranice din viața lui Iisus.....	279
3.2.2.2.1. <i>Vestea cea bună adusă Fecioarei Maria</i>	279
3.2.2.2.2. <i>Nașterea lui Iisus</i>	283
3.2.2.2.3. <i>Minunile lui Iisus</i>	287
3.2.2.2.4. <i>Cina sau Masa coborâtă din cer</i>	291
3.2.2.2.5. <i>Răstignirea, moartea și învierea lui Iisus Hristos</i>	299
CONCLUZII	301

IV. CONVERGENȚE ȘI DIVERGENȚE ÎNTRE MORALA BIBLICĂ ȘI MORALA CORANICĂ..... 303

4.1. ASPECTE MORALE BIBLICE ȘI CORANICE ÎN RAPORTUL OMULUI CU DUMNEZEU	303
4.1.1. FIINȚA BINELUI ȘI BINELE MORAL.....	303
4.1.2. HAR, CREDINȚĂ ȘI FAPTE BUNE	305
4.1.3. O PERSPECTIVĂ ASUPRA „STÂLPILOR ISLAMULUI”	312
4.1.3.1. Postirea și postul.....	313
4.1.3.2. Milostenia	323
4.2. ASPECTE MORALE BIBLICE ȘI CORANICE.....	329
ÎN RAPORTUL OMULUI CU LUMEA	329
4.2.1. ATITUDINEA FAȚĂ DE APROAPELE	329
4.2.2. SFATURILE EVANGHELICE	332
4.2.3. ÎNSTITUȚIA FAMILIEI	340
4.3. ATITUDINI PATRISTICE FAȚĂ DE MORALA CORANICĂ ȘI FAȚĂ DE ISLAM.....	351
4.3.1. SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN	351
4.3.1.1. Contextul biografic.....	351
4.3.1.2. Atitudinea față de morala islamică.....	353

4.3.2. THEODOR ABŪ QURRAH	357
4.3.2.1. Contextul biografic	357
4.3.2.2. Atitudinea față de morala islamică.....	360
4.3.3. MANUEL AL II-LEA PALEOLOGUL	362
4.3.3.1. Contextul biografic	362
4.3.3.2. Atitudinea față de morala islamică.....	365
4.4. ORIENTĂRI ȘI PERSPECTIVE ACTUALE ÎN PROBLEMATICA RAPORTULUI DINTRE MORALA BIBLICĂ ȘI MORALA CORANICĂ	369
4.4.1. ASPECTE ALE DIALOGULUI INTERRELIGIOS CREȘTINO-ISLAMIC CONTEMPORAN	369
4.4.1.1. Dialogul interreligios dintre creștini și musulmani	369
4.4.1.2. Perspectiva teologică a părintelui Andrei Scrima și „întâlnirea religiilor”	373
4.4.2. MORALA RELIGIOASĂ SPRE O „ETICĂ PLANETARĂ”? ÎMPLICAȚII, CONTEXTE, PRETEXTE	381
4.4.2.1. Rădăcini și fundamente biblice și coranice în documente constituționale.....	381
4.4.2.1.1. <i>Cazul Europei post-creștine</i>	384
4.4.2.1.2. <i>Cazul Orientului islamic</i>	390
4.4.2.2. Morala biblică versus morala coranică în contextul unei etici planetare	393
CONCLUZII	398
CONCLUZII FINALE.....	401
BIBLIOGRAFIE.....	407